

Sivilombudsmannen
Postboks 3 Sentrum
0101 OSLO

Klage til Sivilombudsmannen

Innklager: Norsk Unix User Group, org.nr. 979629079
ved styreleder Hans-Petter Fjeld
CSS Mailboks 70
Middelthunsgate 25
0368 OSLO

Prosessfullmektig: Advokat Ola Tellesbø
Åsvegen 115
2740 ROA

Innklaget: Statistisk sentralbyrå, org.nr. 971526920
ved styreleder Morten Reymert
Postboks 8131 Dep
0033 OSLO

Norsk Unix User Group (NUUG) klager som ansvarlig for Mimes Brønn på vegne av brukeren Benjamin Waldron over at Statistisk sentralbyrå (SSB) nekter å oversende klage til klageorgan på manglende innsyn. Fullmakt fra Waldron til NUUG er vedlagt.

Om Mimes Brønn

Mimes Brønn drives av NUUG og er en innsynstjeneste hvor allmennheten kan spørre om innsyn i offentlige dokumenter. Mimes Brønn er basert på programvare fra MySociety i England og er tilpasset på dugnad av NUUGs medlemmer. NUUG holder på med dette først og fremst fordi det er gøy å benytte fri programvare til samfunnsnyttige formål. Dessuten ønsker NUUG å støtte opp under allmennhetens innsynsrett etter GrL §100 og formålet til offentlighetsloven. NUUG ønsker å legge til rette for en mer åpen, tilgjengelig og vennlig forvaltning.

Innsynshenvendelser flest gjennom Mimes Brønn imøtekommes tilfredsstillende. Enkelte andre henvendelser har avstedkommet mindre imøtekommende svar og en mer lukket forvaltning. NUUG følger opp disse.

Sakens bakgrunn

12. august 2016 ba Waldron om innsyn i SSBs arkivplan, jf. offl. §14, annet ledd, bokstav b. Den 19. august avslo SSB innsynsbegjæringen begrunnet i at SSB ikke har «en arkivplan i en slik form at den kan utleveres, og tror heller ikke at den i fremtiden vil ha en form som egner seg for distribusjon».

23. august spurte Waldron om hjemmelen for avslaget. Den 9. september peker Waldron på at SSB ga den samme svaret for fire år siden og at pålegget om å ha arkivplan trådte i kraft for åtte år siden. Waldron utvider således sin forespørsel til å gjelde ulike bestanddeler av arkivplanen slik som «instruksar, reglar, planar m.v. som gjeld for arkivarbeidet», jf. forskrift om offentlege arkiv, §2-2.

13. september oppgir SSB at hjemmelen for avslaget er §14 - underforstått første punktum. Tidligere har Waldron anført at denne bestemmelsen ikke kommer til anvendelse, jf. annet ledd, bokstav b. Den 20. september ber Waldron således SSB om å oversende klagen til klageorganet på avslaget om innsyn.

22. september skriver SSB at klagereglene etter offentleglova ikke gjelder «spørsmål om arkivforskriftens regler. Saken vil derfor ikke bli oversendt Finansdepartementet for klagebehandling.»

For full saksframstilling, se Mimes Brønn:
https://www.mimesbronn.no/request/arkivplan_5

Rettslige anførsler

Det anføres at herværende sak ikke er et spørsmål om arkivforskriftens regler, men avslag på begjæring om innsyn i offentlig dokument. Det er fullt mulig at SSB ikke har etterkommet arkivforskriftens regler og at adressat for denne problemsstillingen er Statsarkivet i Oslo. Manglende etterleving av arkivforskriften fritar likevel ikke SSB fra å gi innsyn i ulike bestanddeler av arkivplanen slik som «instruksar, reglar, planar m.v. som gjeld for arkivarbeidet», også hvis arkivplanen ikke er ferdig utarbeidet. Under enhver omstendighet kan ikke SSB alene avgjøre at §14, annet ledd, bokstav b, ikke kommer til anvendelse på disse bestanddelene og ut fra det nekte å sende klagen videre til klageorganet som forutsatt i offl. §32.

NUUG krever således at SSB oversender klagen til klageinstans.

* * *

Ola Tellesbø
Advokat